

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.

Dr. Habip EKSİK

İğdır Milletvekili

Anadil, bireyin dünya ile ilk iletişim kurma sürecinde yaşamı anlamlandırmaya ve öğrenmeye başladığı dolayısıyla kişiliğinin, kimliğinin duygusal ve zihinsel gelişiminin olgunlaşmasını sağlamaktadır. Hayatın tüm alanlarında olduğu gibi özellikle sağlık alanında anadil yaşamsal bir ihtiyaçtır. Türkiye’de kamusal alanda Türkçe dışındaki diller ile ilgili gerekli hizmet verilmemekte dolayısıyla birçok hayati sorun ortaya çıkmaktadır. 24 Ocak 2020 tarihinde Elazığ-Sivrice’de meydana gelen deprem esnasında sağlık çalışanının enkaz altındaki yaralıyı kurtarmak için anadilinde (Kürtçe) öyküsünü alması sonucu yaralıyı kurtarmış ve anadilin ne kadar önemli olduğuna tüm Türkiye şahit olmuştur.

Anadilde sağlık hakkı, tedavi hakkı yaşamın ayrılmaz bir parçasıdır, herkesin eşit, etkin ve nitelikli sağlık hizmeti alması anadilinde sağlık hizmeti almasına bağlıdır. Türkiye’de sağlık alanında insanların anadillerini kullanabilmeleri, anadilinde sağlık hizmetleri alabilme hakları verilmemektedir.

İnsanlara hiçbir ayırım yapmaksızın eşit düzeyde sağlık hizmeti verilmelidir, sağlığa ulaşım hakkını engelleyen anadilin önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Hastanın kendini anadilinde ifade edememesi muayene sürecinde hastalık öyküsünü doğru verememektedir, bu durum tanıyı zorlaştırmakta, tedavinin gecikmesine neden olmakta hatta hayati durumların oluşmasına sebep olmaktadır. Başta acil servisler ve 112 acil birimlerinde Türkçe dışındaki dillere yer verilmemesi çok acı olayların yaşanmasına yol açmaktadır. Özellikle Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerde Kürt dilinin sağlık alanında kullanılmaması büyük sorunların yaşanmasına ayrıca sağlık hizmetinin büyük oranda aksamasına sebep olmaktadır.

Bir hekim olarak görev yaptığım 8 yıl boyunca insanların anadillerinde kendilerini ifade ettikleri durumlarda daha hızlı daha etkin tedaviye ulaştıklarına şahit oldum. Türkiye’nin çok

dilli, çok kültürlü yapısı ülkenin büyük bir zenginliği olarak kabul edilmeli, anadilde sağlık hizmeti önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Anadilde sağlık hizmeti; sağlık hakkı, tedavi hakkı, hasta hakkı ve yaşam hakkının ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye’de anadilinde sağlık hizmeti verilmemesini Bakanlığınız nasıl değerlendirmektedir, bu konuda herhangi bir çalışmanız var mıdır? Olacak mıdır?
- 2- Bakanlığınızca Kürtçe dışında başka bir dil bilmeyen yurttaşlara sağlık hizmetlerinin verilmesi nasıl sağlanmaktadır?
- 3- Özellikle Kürtlerin yoğun olduğu bölgelerde Kürtçe aynı şekilde Arapça, Ermenice, Lazca gibi dillerin önündeki engellerin kaldırılması dolayısıyla sağlık hizmetlerinde etkin bir şekilde kullanımına yönelik bir çalışmanız var mıdır? Olacak mıdır?
- 4- Bakanlığınızın Sağlık hizmetinde en önemli husus anamnez (hastanın öyküsü) almaktır. Hasta-sağlık çalışanı iletişimini sağlamaya yönelik Türkçe dışında sağlık tercümanlığı kadrolarının açılmasına yönelik bir çalışmanız mevcut mudur? Olacak mıdır? İstihdam edilen tercüman sayısı kaçtır? Olacak mıdır?
- 5- İnsanlığın geçmişinden gelen emaneti olan anadil önündeki engellerin kaldırılması, Türkçe dışındaki dillerin sağlık çalışanlarına ikinci bir dil olarak verilmesi hususunda bir çalışmanız var mıdır? Olacak mıdır? Bu kapsamda hizmet içi eğitim alan personel sayısı kaçtır?
- 6- Özellikle Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde yurttaşların Kürtçe kendilerini ifade edememesi, “Türkçe konuş” anlayışı ile sağlık hizmetine ulaşım kısıtlanmaktadır. Tüm bu yasaklar ve engellemeler yıllarca birçok acının yaşanmasına sebep olmuştur. Yaşamın en insani hali yani tedavinin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla anadilde sağlık hizmetinin verilmesi amacıyla 2021 bütçesinde ayrılmış bir pay var mıdır? Olacak mıdır?
- 7- Pandemi döneminde Dünya Sağlık Örgütü(DSÖ) Kürtçe spot hazırlamış ve yayınlamıştır. Türkiye’de Bakanlığınızca Kürtçe bir spot hazırlanmamasının sebepleri nelerdir?
- 8- 122 Çağrı Merkezi’nde 5 dille hizmet verilmesine rağmen Kürtçe ile verilmemesinin sebebi nedir? 112 Acil birimlerinde ivedi bir şekilde Kürtçe dilini bilen personel veya tercüman alımı gerçekleştirmeyi düşünüyor musunuz?